

اگر فریب در ازدواج صورت گیرد، چه عواقب حقوقی دارد؟

فریب در ازدواج یکی از مهمترین و متداولترین مباحث مربوط به ازدواج است و به دلیل ماهیت ویژه ازدواج و لزوم صداقت طرفین حین ازدواج جرم‌انگاری شده است.

به گزارش «تابناک» فریب در ازدواج یکی از مهمترین و متداولترین مباحث مربوط به ازدواج است و به دلیل ماهیت ویژه ازدواج و لزوم صداقت طرفین حین ازدواج جرم‌انگاری شده است.

فریب یا تدلیس در ازدواج به معنای پنهان کردن عیب و نقص یا نشان دادن موقعیت یا صفتی است که فرد در واقع دارا نیست. مانند آن که زن باکره نبوده و خود را دوشیزه معرفی کند یا مرد خلبان نبوده و خود را خلبان معرفی کند.

همچنین اگر شخصی خود را منتسب به خاندان خاص یا دارای ثروت موهوم یا خود را مثلاً یک استاد هنری معرفی کند و این امور برخلاف واقع باشد، می‌توان گفت که فریب در ازدواج محقق شده است.

فریب و تدلیس در ازدواج زمانی واقع می‌شود که فریب‌دهنده سوءنیت داشته باشد.

بنابراین اگر شخصی از روی شوخی یا بدون سوءنیت اقدام به دروغ گفتن کند، فریب در ازدواج محقق نخواهد شد. البته باید به شرایط و نحوه آن نیز دقت داشت.

موضوع مهم اینکه، در خصوص فریب در ازدواج، فعل مثبت واقع می‌شود. بدین معنا که شخص باید اقدام به انجام فعل کند؛ به نحوی که اگر خانواده عروس تصور کنند که خواستگار شخص مهمی بوده یا دارای جایگاه ویژه‌ای است، نمی‌توان اقدام به طرح شکایت کرد.

نتیجه حقوقی تدلیس

بر اساس ماده 1128 قانون مدنی، هرگاه در یکی از طرفین صفت خاصی شرط شده و بعد از عقد معلوم شود که طرف مذکور فاقد وصف مقصود بوده، برای طرف مقابل حق فسخ خواهد بود؛ خواه وصف مذکور در عقد تصریح شده یا عقد متباین بر آن واقع شده باشد.

بنابراین تدلیس در نکاح و در مورد صفاتی است که عقد نکاح بر مبنای آنها واقع می‌شود. برای مثال اگر مردی به زنی بگوید که پزشک است و زن به تصور پزشک بودن با او ازدواج کند و بعد معلوم شود که مرد پزشک نبوده است، زن حق فسخ ازدواج را دارد یا چنانچه زنی ادعا کند که باکره است و مرد بر اساس همین باکرگی با وی ازدواج کند و بعد مشخص شود که زن باکره نبوده است، مرد حق فسخ ازدواج را دارد.

اگر فریب توسط دیگری صورت گیرد، چه عواقب حقوقی دارد؟

اگر فریب توسط شخص دیگری جز طرفین ازدواج (مانند خواهر و مادر شخص) واقع شود، به نظر می‌رسد که طرفین حق فسخ ندارند، زیرا موضوع ماده 1128 ناظر بر طرفین عقد نکاح است.

از ماده 1128 قانون مدنی چنین برمی‌آید که وصف مورد نظر باید در قلمرو توافقات دو طرف ورود کرده و به آن تصریح شود. برای مثال اگر در عقدنامه شغل مرد پزشک ذکر شده و بعد مشخص شود که وی پزشک نبوده است، با اثبات فریب وی، زن حق فسخ طلاق را خواهد داشت.

مجازات فریب در ازدواج چیست؟

بر اساس ماده 647 بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی مصوب سال 1375، چنانچه هر یک از زوجین قبل از عقد ازدواج، طرف خود را به امور واهی از قبیل داشتن تحصیلات عالی، تکمیل مالی، موقعیت اجتماعی، شغل و سمت خاص، مجرد و امثال آن فریب دهد و عقد بر مبنای هر یک از آنها واقع شود، مرتکب به حبس تعزیری از 6 ماه تا دو سال محکوم می‌شود.

بنابراین فریب در ازدواج به جز نتیجه حقوقی دارای نتیجه کیفری نیز بوده و قابلیت پیگیری کیفری دارد.

لازم به ذکر است که مصادیق مندرج در این ماده، تمثیلی است و فریب در ازدواج می‌تواند در هر مورد و موضوعی واقع شود.

نتیجه فسخ نکاح در نتیجه فریب در ازدواج

اگر فریب‌دهنده زن باشد و مرد پیش از نزدیکی متوجه فریب وی شود، زن مستحق هیچ مهری نیست. اما اگر نزدیکی واقع شده باشد، زن مستحق نیمی از مهریه است.

اگر فسخ به دلیل عنن مرد باشد، زن مستحق نیمی از مهریه است و اگر فریب‌دهنده مرد باشد، زن می‌تواند تمام حقوق قانونی خود را دریافت کند.

چگونگی اثبات فریب در ازدواج

برای اثبات فریب در ازدواج این شما هستید که به عنوان مدعی یا شاکی باید ثابت کنید که طرف مقابل، شما را با امور واهی و دروغین فریب داده است و شما با عدم آگاهی نسبت به واقعیت موضوع و بر مبنای اینکه واقعیت همان است که وی می‌گوید، حاضر به ازدواج با او شده‌اید.

برای اثبات این امر شما باید به اقرار طرف استناد کرده یا باید از طریق شهادت شهود این موضوع را اثبات کنید یا اینکه ادله‌ای ارائه کنید که موجب علم قاضی شود.

قاضی با بررسی اوضاع و احوال و ادله شما مانند اظهارات مطلعان، پیامک‌های ارسالی، پرونده‌های پزشکی، نظریه پزشکی قانونی و ...، حقیقت امر را آشکار خواهد کرد.